

Uddannelsesprogram

Klinisk Basisuddannelse:

*- Akut- og Traumecentret, Ålborg universitetshospital
og Almen Medicin*

2016 (Målbeskrivelsen)

Godkendt den 28.10.2022 af Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse

Indledning

Formålet med uddannelsesprogrammet er at beskrive, hvordan og hvornår målene, som er beskrevet i målbeskrivelsen for den kliniske basisuddannelse, opnås i det daglige arbejde på Akut-og Traumecentret og almen praksis. Desuden beskriver uddannelsesprogrammet, hvordan kompetencevurderingen af opnåede mål vil foregå i det daglige arbejde.

Programmet er opdelt svarende til akutmodtagelsen og almen praksis, som indgår i uddannelsesforløbet, og følger tidsmæssigt opbygningen af uddannelsen. Det er beskrevet, hvilke kompetencer der forventes opnået på de enkelte ansættelsessteder, ligesom det er skitseret, i hvilken rækkefølge de enkelte mål mest hensigtsmæssigt opnås.

Uddannelsesprogrammet beskriver således idealforløbet for netop denne uddannelsesstilling.

Samtidig udgør uddannelsesprogrammet en slags kontrakt mellem uddannelseslægen og de afdelinger, som indgår i uddannelsesforløbet, idet såvel uddannelseslægen som afdelingen kan stille krav til hinanden, svarende til uddannelsesprogrammet.

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen

<https://www.sst.dk/da/udgivelser/2017/maalbeskrivelse-for-den-kliniske-basisuddannelse>

Forkortelser

KV: Kompetencevurdering

UKO: Uddannelseskoordinerende overlæge

UAO: Uddannelsesansvarlig overlæge

PKL: Postgraduat Klinisk Lektor

UKYL: Uddannelseskoordinerende yngre læge

AMU: Almenmedicinsk uddannelseskoordinator

DYNAMU: Den yngre almenmedicinske uddannelseskoordinator

ABV: Akut bagvagt

ATC: Akut og Traumecenter

AMA: Akut Modtage Afsnit

SkM: Skademodtagelse

MMV: Medicinsk Modtagevagt

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
Forkortelser.....	2
Indholdsfortegnelse	3
Uddannelsesforløbets opbygning	4
1. Første ansættelse.....	5
1.1 Præsentation af akutmodtagelsen.....	5
1.1.1 Introduktion til afdelingen / praksis	5
1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen/praksis.....	6
1.1.3 Uddannelsesvejledning	6
1.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse.....	6
1.2 Uddannelsesplanlægning.....	6
1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner	6
Funktion i akutmodtagelsen	6
Stuegangsfunktionen	7
Ambulatoriefunktionen	7
Udefunktion (hjemmebesøg; funktion på andre afdelinger / hospitaler)	7
Tværfaglig konference	7
Vagtfunktion	7
1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse.....	7
1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	11
1.4.1 Undervisning.....	12
1.4.2 Kursusdeltagelse	12
1.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / returdage.....	13
1.6 Forskning og udvikling.....	13
1.7 Anbefalet litteratur	13
2. Anden ansættelse	14
2.1 Præsentation af almen praksis	14
2.1.1 Introduktion til praksis	14
2.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i praksis	14
2.1.3 Uddannelsesvejledning	15
2.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse.....	15
2.2 Uddannelsesplanlægning.....	15

2.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse.....	16
2.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	17
2.4.1 Undervisning	17
2.4.2 Kursusdeltagelse	17
2.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / returdage	18
2.6 Forskning og udvikling.....	18
2.7 Anbefalet litteratur	18
3. Evaluering af den lægelige videreuddannelse	19
3.1 Inspektorrapporter	19
4. Nyttige kontakter	20
Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse	20
Generelt om uddannelsesvejledning/samtaler	23
Generelt om godkendelse af kompetencer	23
Hvis uddannelsesforløbet ikke lever op til uddannelsesprogrammet.....	23

Uddannelsesforløbets opbygning

1. ansættelse	2. ansættelse
Ansættelsessted: Akut-og Traumecentret Ålborg Universitetshospital	Ansættelsessted: Almen Medicin
Varighed: 6 mdr.	Varighed: 6 mdr.
Side 5	Side 15

1. Første ansættelse – Akut-og Traumecentret, Ålborg Universitetshospital

KBU-forløbet er sammensat med de første 6 mdrs. ansættelse på Akut-og Traumecentret (ATC) med henblik på erhvervelse af akutte kompetencer knyttet til funktionerne der. Under ansættelsen på 6 måneder i almen praksis fokuseres på de mere kroniske forløb og samspillet mellem forskellige sektorer i sundhedsvæsenet.

1.1 Præsentation af akutmodtagelsen

Aalborg Universitetshospital varetager funktioner på hovedfunktionsniveau for Aalborg og omkring liggende kommuner ligesom der er en række specialiserede og højt specialiserede funktioner for hele regionen, samt enkelte landsdelsfunktioner.

Akut- og Traumecentret (ATC) er Aalborg Universitetshospitals fælles akutmodtagelse. ATC er organisatorisk placeret i Klinik Medicin og Akut. De øvrige specialer i klinikken er reumatologi, endokrinologi, gastroenterologi, nefrologi, infektionsmedicin, hæmatologi samt medicinsk afdeling Hobro og Farsø. Desuden findes arbejdsmedicinsk og socialmedicinsk klinik og klinisk farmakologi i Klinik Medicin og Akut.

ATC er den primære indgangsdør for akutte patienter til Aalborg Universitetshospital. Afdelingen varetager vurdering, modtagelse og behandling af akutte patienter og har flere underafsnit: Akutmodtagelsen (herunder traumecenter), et subakut ambulatorium (som alternativ til akut indlæggelse) og to diagnostiske sengeafsnit (AMA I og AMA II). I akutmodtagelsen modtages årligt ca. 21.000 1-1-2 patienter og ca. 20.000 patienter indlægges igennem akutmodtagelsen. Akutmodtagelsen er endvidere Region Nordjyllands level 1 traumecenter. ATC's læger er direkte involverede i medicinske og kirurgiske samt 1-1-2 patienter. Der er samtidigt traditionel skadestuebehandling i akutmodtagelsen af ca. 24.000 patienter. Behandlingen af disse patienter sker i samarbejde med ortopædkirurgisk afdeling.

Kritisk syge patienter modtages i ATC af tværfaglige teams, der formeres afhængigt af opgaven. Der er således teambaseret modtagelse af traume-, trombolyse-, hjertestop og kritisk syge patienter med fortrinsvis medicinske problemstillinger.

Modtagelse af børn (fraset kirurgiske- eller traumbørn), fødende og psykiatriske patienter sker igennem egne modtageafsnit.

Der er i ATC's sengeafsnit (AMA) 36 sengepladser, hvor akut indlagte patienter udredes og opholder sig i op til 2 døgn, inden de enten udskrives eller overføres til relevant stamafdeling.

1.1.1 Introduktion til afdelingen

Det er den uddannelsesansvarlige overlæges ansvar at sende en velkomstmil ca. 4 uger før første ansættelsesdag. Mailen indeholder praktiske informationer om første arbejdsdag, introduktionsprogram, navn på din vejleder, navn på skemalægger, arbejdschema, skabelon til vejledersamtaler samt en håndbog til nye læger i ATC. Vi lægger vægt på en grundig introduktion til afdelingen og de arbejdsopgaver, der følger med. Der er derfor udarbejdet et særskilt introduktionsprogram, som du følger de første uger af din ansættelse.

Gennem dit KBU-forløb vil du hurtigt kunne danne et netværk med andre uddannelseslæger på Aalborg Universitetshospital. Vi opfordrer dig til at tage del i dette fællesskab, da det ofte kan bidrage positivt ift. din faglige og personlige udvikling som læge.

Det er samtidigt vigtigt, at du er opmærksom på, at du nu indgår som medarbejder på en stor arbejdsplads – og at der derfor er forventninger til, at du tager del i teamet og de arbejdsopgaver, der er på afdelingen. I den lægelige videreuddannelse foregår den vigtigste læring, mens du arbejder.

1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen

ATC har to uddannelsesansvarlige overlæger (UAO) samt to uddannelseskoordinerende yngre læger (UKYL). I afsnit 5 - "overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse" - finder du en beskrivelse af disses ansvarsområder.

Alle uddannelsessøgende yngre læger tildeles inden deres tiltrædelse en hovedvejleder, som altid vil have et højere uddannelsesstrin end den nyansatte læge. I ATC varetager introduktionslæger, hoveduddannelseslæger samt speciallæger hovedvejlederfunktionen. Alle hovedvejledere har været på vejlederkursus. Tid til supervision, vejledning og uddannelse prioriteres højt i afdelingens arbejdstilrettelæggelse.

1.1.3 Uddannelsesvejledning

Rammer for uddannelsesvejledning og udarbejdelse af uddannelsesplan:

I uddannelsesforløbet stiles mod uddannelsessamtaler med hovedvejlederen minimum hver 3. måned. Tidspunkt for introduktionssamtalen fastlægges i forbindelse med introduktion til afdelingen, og samtalen afholdes senest 14 dage efter tiltrædelsen. Det er hovedvejlederen og KBU-lægens ansvar i fællesskab at sikre, at der gennemføres introduktions- justerings- og slutsamtaler indenfor de givne tidsrammer.

Ved introduktionssamtalen udarbejdes i samarbejde med vejleder en konkret individuel uddannelsesplan for forløbet på baggrund af målbeskrivelsens kompetencemål, anbefalede læringsstrategier og obligatoriske kompetencevurderingsmetoder. Der aftales ønsker til superviseret deltagelse i forskellige procedurer/funktioner.

Ved hver hovedvejledersamtale udfærdiges skema med individuel uddannelsesplan til uddannelsesmappen og med elektronisk kopi (mail) til de uddannelsesansvarlige overlæger. I uddannelsesforløbet foretages løbende justeringer af uddannelsesplanen, så det sikres, at alle kompetencerne erhverves, og at KBU-lægen opnår en stigende selvstændighed i varetagelse af diagnostik og behandling af den enkelte patient. Det er den yngre læges ansvar, at der sker en fortløbende kompetencevurdering, så ikke alle kompetencerne skal opnås i den sidste periode af ansættelsen.

Alle KBU-læger tilbydes efter 4-5 måneder feedback ved en 360 graders evaluering med gennemgang ved én uddannet facilitator.

Der er afsat tider i de forskellige funktioner til kompetenceopnåelse og til vejledersamtaler. Planlægning og dokumentation af afholdte samtaler gøres i samråd med UAO, med henblik på godkendelsesproceduren for de individuelle uddannelsesplaner.

1.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse

Afdelingen er opdelt i et sengeafsnit (AMA), akutmodtagelse og akut ambulatorium. Som KBU-læge varetages primært arbejdsfunktioner i AMA og akutmodtagelsen (se afsnittet "sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner"). Derudover passer yngre læger i ATC hjertestopkoden alle hverdage i dagtiden, hvor de bliver kaldt til hjertestop sammen med en kardiologisk forvagt.

Planlægningen af de daglige arbejdsfunktioner fremgår af arbejdsplanen som udarbejdes af skemaplanlægger. Til de enkelte arbejdsfunktioner er knyttet specifikke kompetencer – dette er nærmere beskrevet i afsnittet "plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse".

1.2 Uddannelsesplanlægning

Afdelingens læger fungerer som daglige kliniske vejledere, og deltager i praktisk vejledning, supervision og kompetencevurdering. Det er kun læger, der er et trin højere i uddannelsesniveau, der kan gennemføre kompetencevurdering.

1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Funktion i akutmodtagelsen

Der er tilknyttet KBU-læger til modtagelsen døgnet 24 timer. I dag tiden vil der være flere yngre læger fra ATC til stede, om aftenen og natten vil der være en vagthavende læge fra ATC.

Arbejdet består i modtagelse af uvisiterede patienter som enten kommer med ambulance, som vurdering fra praktiserende læger eller som selvhenvender. Derudover tilses patienter fra ikke-medicinske specialer, hvor der mistænkes medicinsk problemstilling.

Patienter med akut livstruende lidelse (eller mistanke om dette) ses altid sammen med akutlæge/ABV som er teamleder. Uddannelseslægen kommer ikke til at varetage teamlederfunktionen alene, men kan - afhængigt af opnåede kompetencer og patientkompleksitet - være teamleder under supervision fra akutlæge/ABV.

Patienter som ikke er akut livstruet ses initialt af yngre læge, hvorefter der konfereres med akutlæge/ABV som evt. tilser patienten eller superviserer/kompetencevurderer den yngre læges arbejde med patienten.

I starten af forløbet er der fokus på basale færdigheder som fx anamneseoptagelse, objektiv undersøgelse samt håndtering af de mest almindelige akutte medicinske tilstande. Senere i forløbet er på fokus på at uddannelseslægen konstant udvikler sig i forhold til allerede opnåede kompetencer.

Stuegangsfunktionen

Du varetager i tæt samarbejde med afdelingens øvrige læger stuegang i sengeafsnittet (AMA). Der er altid skemalagt en speciallæge/hoveduddannelseslæge som supervisor for de stuegangsgående yngre læger.

Ved morgenkonferencen fordeles patienterne (under ledelse af speciallæge/hoveduddannelseslæge) mellem de stuegangsgående læger efter kompetenceniveau og efter hvilke patientkategorier den enkelte uddannelseslæge har særligt fokus på - jvf. den individuelle uddannelsesplan.

I forbindelse med stuegang vil der altid være en ældre kollega (HU eller speciallæge) tilstede i sengeafsnittet, og patienterne kan konfereres løbende. Der er endvidere fælles middagskonference med tilstedeværelse af speciallæge/hoveduddannelseslæge, hvor egne patienter og behandlingsplan diskuteres med øvrige læger.

Ambulatoriefunktionen

KBU-lægen har ikke selvstændigt ambulatorium, men der tilbydes under opholdet at komme med i speciallægeambulatorium som føl hvis der plads til dette.

Udefunktion (hjemmebesøg; funktion på andre afdelinger / hospitaler)

Ikke aktuelt

Tværfaglig konference

Ikke aktuelt

Vagtfunktion

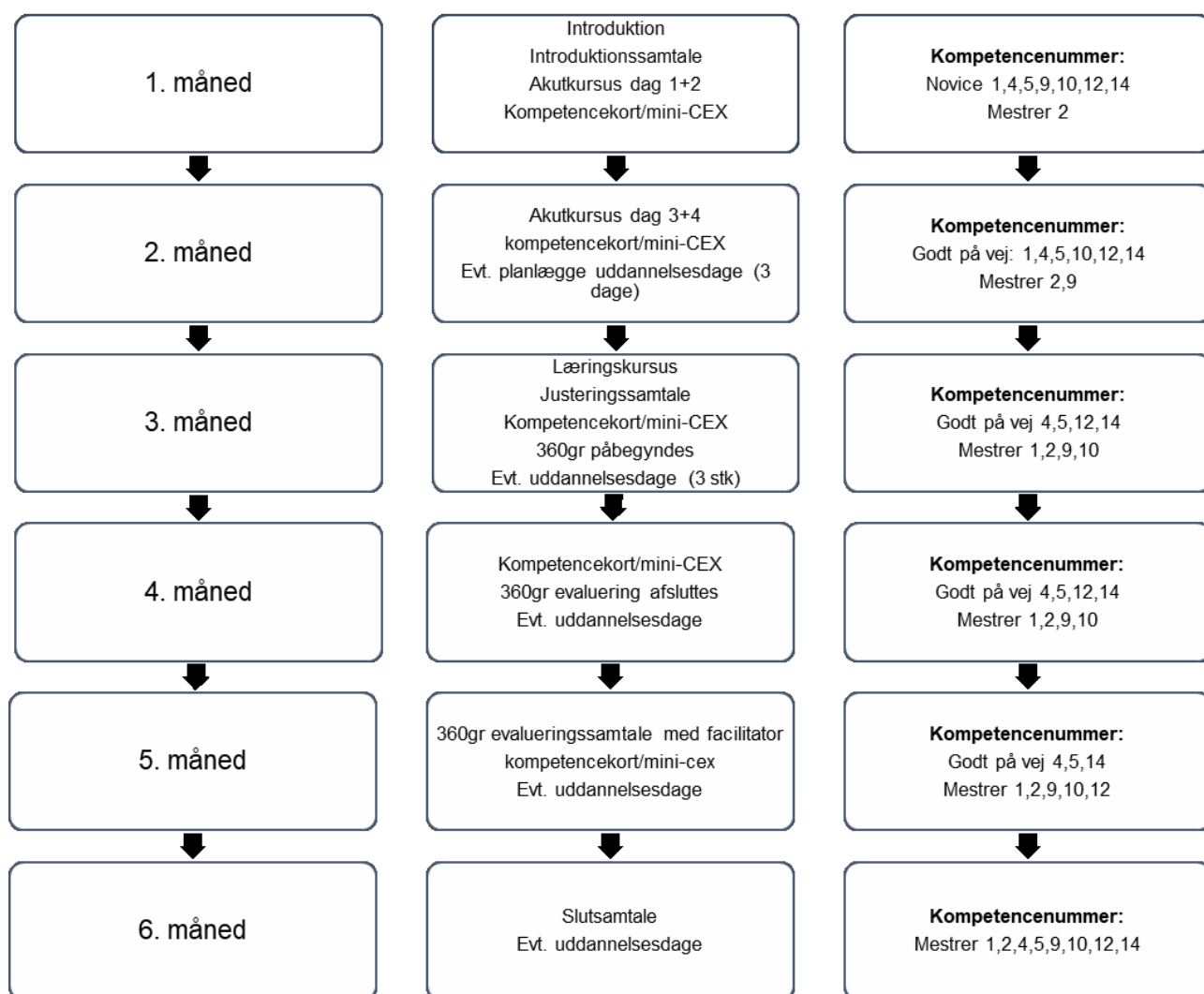
Vagtarbejdet består, som dagtidsarbejdet, i modtagelse af akutte patienter (se ovenfor "funktion i akutmodtagelsen"). Uddannelseslægerne forventes at deltage i vagtarbejdet når husets rutinefunktioner og logistik kendes. Uddannelseslægen har vagt på tjenestestedet med tilstedeværelse af akutlæge/ABV. Vagthyppigheden er vanligtvis ca. 2 til 3 aften-nattevagter pr. måned.

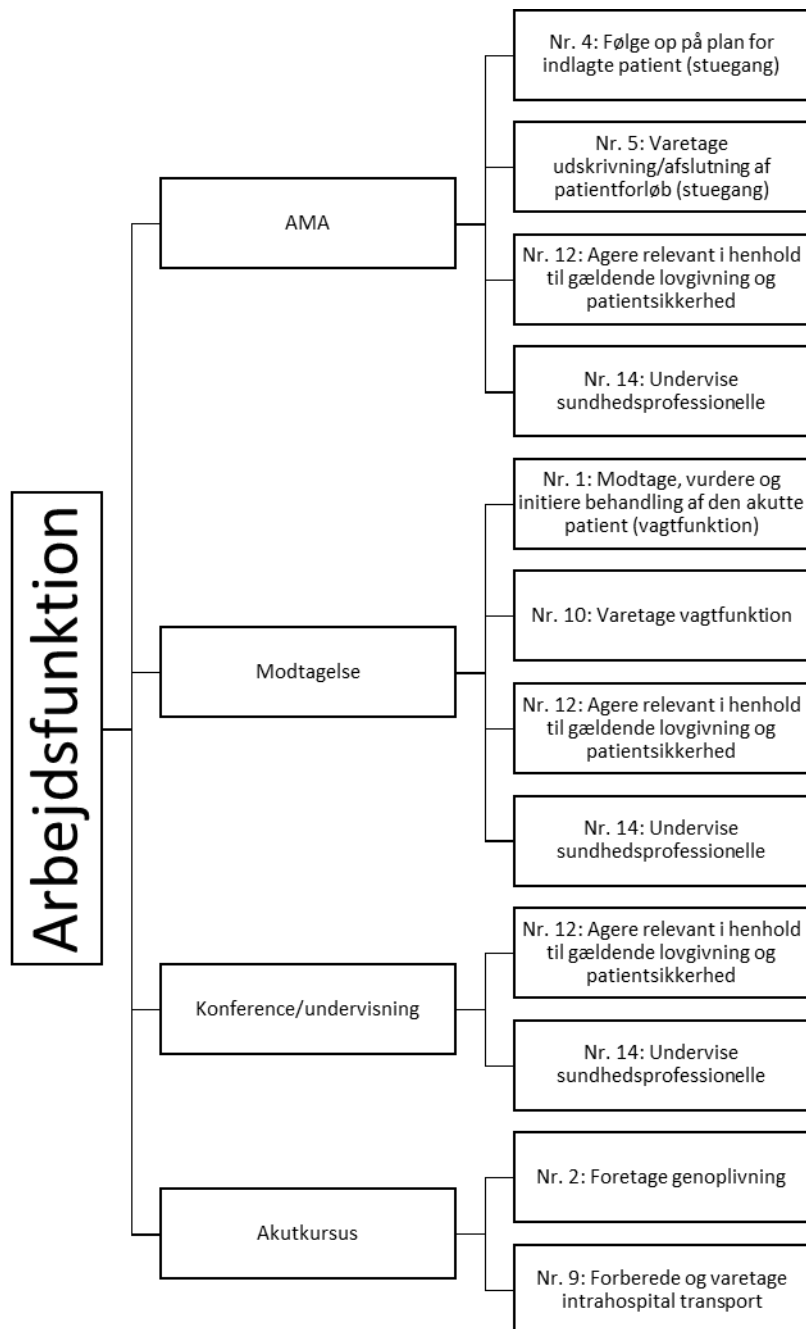
1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

De 8 kompetencer der skal opnås i 1. halvår fordeles jævnt over de 6 måneder efter aftale med hovedvejleder

Nr	Kompetence	Kompetencevurderingsmetoder	Skema
1	Modtage, vurdere og initiere behandling af den akutte patient (vagtfunktion)	Struktureret klinisk observation	KV1
2	Foretage genoplivning	Struktureret klinisk observation på akutkursus	KV2
4	Følge op på plan for indlagte patient (stuegang)	Struktureret klinisk observation	KV4
5	Varetage udskrivning/afslutning af patientforløb (stuegang)	Struktureret klinisk observation	KV5
9	Forberede og varetage intrahospital transport	Struktureret klinisk observation på akutkursus	KV9
10	Varetage vagtfunktion	Struktureret klinisk observation	KV10
12	Agere relevant i henhold til gældende lovgivning og patientsikkerhed	Case baseret diskussion	KV11
14	Undervise sundhedsprofessionelle	Struktureret klinisk observation	KV12

Nedenfor er skitseret det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i dette element af uddannelsesforløbet. Efterfølgende figur skitserer i hvilken arbejdsfunktion kompetencerne tilegnes. En komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Nedenfor er kort skitseret, hvilke konferencer/undervisningstiltag uddannelseslægen forventes at deltage i, hvad uddannelseslægens rolle på konferencen/undervisningen er – og hvad uddannelseslægen kan forvente at lære.

Konference	Indhold	Hyppighed	Deltagere	Læring
Fælles morgenkonference	Rapport fra vagtholdet Fordeling af arbejdsopgaver Planlægning af stuegang	Alle hverdage	Alle læger	Patientforløb og organisation Overlevering af patientansvar Rapportering af patientforløb
Middagskonference	Gennemgang af patienter på AMA Fokus på interessante sygehistorier fra dagens stuegang, evt. bed-side undervisning	Alle hverdage	Stuegangsgående læger	Patientforløb Overlevering af patientansvar Organisation Specielle problemstillinger

Undervisning	Indhold	Hyppighed	Deltagere	Læring
Dagens Case med feedback	Uddannelseslæge fremlægger patientcase	Mandag og torsdag	Alle læger	Undervise Formidle Selvevaluering Patientforløb
Master class	Speciallæge underviser/ekstern underviser	Onsdag	Alle læger	Medicinsk ekspert
Journal club	Uddannelseslæge fremlægger artikel	Sidste mandag i måneden	Alle læger	Akademiker Formidle
Forskningsuge	Fra ide til publikation	2 gange om året	Alle læger	Akademiker
Staff meeting	Udvalgte kasuistikker fra specialafdelinger	Hver 2. tirsdag	Alle yngre læger	Medicinsk ekspert

Fælles YL-undervisning	Gennemgang af intern medicinske problemstillinger	Hver 2. tirsdag	Alle yngre læger	Medicinsk ekspert
Simulationstræning	Uddannelseslæge deltager i sim.	Hver torsdag	Alle yngre læger	Medicinsk ekspert Samarbejde Ledelse

1.4.1 Undervisning

Undervisning prioriteres højt i afdelingen. Alle uddannelseslæger vil få tildelt undervisningsopgaver under opholdet i ATC (Se skema 1.4)

Uddannelseslægerne deltager i undervisning samt vejledning af studenter, ligesom vi forventer at uddannelseslægen tager del i oplæring af andre sundhedsprofessionelle i afdelingen. Alle læger, der har været på kursus/deltaget i konferencer skal fremlægge hovedpointer fra kurset/konferencen ved morgenkonference senest 1 uge efter deltagelsen. Uddannelseslæger der har forsket kan efter aftale bidrage med indlæg. Alle KBU får mulighed for at være mentor for en medicinstuderende eller IMCC-studerende.

1.4.2 Kursusdeltagelse

I løbet af den kliniske basisuddannelse skal du deltage i tre obligatoriske kurser. Oversigten nedenfor beskriver kursustitel, hvor kurserne er placeret i uddannelsen og hvor længe kurserne varer. Uddannelseslæger bliver automatisk tilmeldt kurset via kursusudbyderne.

Kursustitel	Placering	Varighed	Tilmelding
Akutkursus i kommunikation, behandling og transport	1. halvår	2 x 2 dage (eksternat)	Automatisk
Læringskursus	1. halvår	2 dage (eksternat)	Automatisk
Kommunikationskursus	2. halvår	2 + 1 dag (eksternat)	Automatisk
Robusthedskursus (ikke obligatorisk)	1. eller 2. halvår	3 timer	Påhviler udd.lægen

Du kan læse mere om de obligatoriske kurser under den kliniske basisuddannelse her:

<http://www.videreuddannelsen-nord.dk/klinisk-basisuddannelse/obligatoriske-kurser-kbu/>

Afdelingen giver tjenestefrihed med løn, men det påhviler uddannelseslægen at give afdelingen besked (ledende overlæge) om kursernes placering tidligst muligt. Tildeling af kursusplads på de obligatoriske kurser sker automatisk fra kursusudbyder.

Der er mulighed for i mindre omfang at deltage i øvrige kurser. Deltagelse i øvrige relevante kurser og konferencer/kongresser behandles imødekomme af den ledende overlæge.

Det er fast procedure i forbindelse med deltagelse i kurser, at uddannelseslægen sammen med hovedvejleder udarbejder mål for deltagelse i kurset og at uddannelseslægen efter kursusdeltagelse orienterer alle læger i afdelingen om kursusudbyttet (se under undervisning).

1.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / returdage

Såfremt der er ønske om uddannelsesdage i anden afdeling kan dette imødekommes såfremt den øvrige arbejdsplanlægning tillader det. Uddannelsesdagene kan også bruges i ATC, fx med fokus på praktiske procedurer (UL, venflons osv).

Du kan få tildelt op til 3 uddannelsesdage. KBU-lægen har ansvar for at udarbejde en skriftlig plan for hvad uddannelsesdagene bruges til. Planen sendes til godkendelse ved UAO'erne samt hovedvejleder. Herefter informeres skemalægger.

1.6 Forskning og udvikling

Det er ikke obligatorisk at uddannelseslægerne deltager i forsknings- og udviklingsprojekter på afdelingen, men hvis uddannelseslægen har interesse, vil den forskningsansvarlige overlæge være behjælpelig.

Den forskningsansvarlige overlæge er desuden ansvarlig for at afholde af forskningsuge.

1.7 Anbefalet litteratur

En del af uddannelseslægers kompetence opnås ved selvstudier. Nedenfor er angivet forslag over litteratur, som uddannelseslægen kan orientere sig i.

Bøger:

Akutte medicinske tilstande, 14. udg. af Kruuse Godtfredsen og Vilsbøll

Medicinsk Kompendium bind 1-2, 19. udg. af Hendrik Vilstrup

Den akutte patient, 4. udg. af Backer Mogensen Callesen

Klinisk ultralyd skanning, af Bitsch et Jensen

Practical ultrasound, Alty et Hoey

Hjemmesider:

Instrukser – pri.m.dk

Lægehåndbogen

Uptodate.com

Pro.medicin.dk

Antidotohåndbogen

Laboratievejledning.m.dk

App:

Akut ultralyd – akutul.cekuapp.dk

FATE

2. Anden ansættelse - Ansættelse i almen praksis i Uddannelsesregion Nord

2.1 Præsentation af almen praksis

Tildeling af almen praksis

Du vil 3 måneder før din start i praksis få besked om, hvilken praksis du er tildelt. Du opfordres til at aftale et besøg i din tildelte praksis, så hurtigt som muligt efter at du har modtaget beskeden. På den måde kan I få hilst på hinanden, og du kan træffe personalet og se klinikken.

Faget almen medicin

Dansk almen medicin har tilsluttet sig den europæiske definition af specialet (WONCA Europe, juni 2011). Her beskrives specialet og dets udøvere:

Praktiserende læger er speciallæger uddannet i fagets principper. De er personlige læger; primært ansvarlige for den samlede og vedvarende behandling uanset alder, køn og sundhedsproblem. De tager sig af den enkelte i forhold til dennes familie, lokalsamfund og kultur i respekt for den enkelte patients autonomi.

De vedkender sig også deres professionelle ansvar overfor lokalsamfundet. De integrerer fysiske, psykologiske, sociale, kulturelle og eksistentielle faktorer i den behandlingsplan, de sammen med patienten udarbejder, styrket af den viden og tillid, der opstår ved gentagne kontakter.

Praktiserende læger udøver deres professionelle rolle ved at fremme sundhed, forebygge sygdomme, eller ved behandling, omsorg eller palliation. Dette sker direkte eller gennem andre personer ud fra de sundhedsbehov og tilgængelige ressourcer der er i det samfund, de betjener, og de hjælper samtidig patienterne med adgang til disse ydelser i det omfang, det er nødvendigt.

De skal tage ansvaret for udvikling og vedligeholdelse af egne færdigheder, personlige integritet og for de værdier som danner grundlaget for en effektiv og sikker omsorg.

2.1.1 Introduktion til praksis

På følgende links kan du finde praksisbeskrivelser for henholdsvis Region Midtjylland og Region Nordjylland. I praksisbeskrivelsen finder du dels oplysninger om den praksis du skal være i, men også oplysninger om hvordan uddannelsen er sammensat i praksis.

Region Midtjylland

<http://www.videreuddannelsen-nord.dk/hoveduddannelse/specialer/almen-medicin/uddannelsesprogrammer/praksisbeskrivelser---region-midtjylland/>

Region Nordjylland

<http://www.videreuddannelsen-nord.dk/hoveduddannelse/specialer/almen-medicin/uddannelsesprogrammer/praksisbeskrivelser---region-nordjylland/>

2.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i praksis

Uddannelsen i den enkelte praksis vil typisk være organiseret således at der er en af de faste speciallæger der er tutorlæge for KBU-lægen. Alle tutorlæger i praksis har været på 2 dages obligatorisk tutorlæge-kursus og er uddannet i både at formidle viden men også at kompetencevurdere. Tutorlægen er ansvarlig for at praksis lever op til uddannelsesprogrammet samt at det daglige arbejde tilrettelægges så de almen medicinske kompetencer anført i målbeskrivelsen opnås. Er der flere læger i praksis kan de øvrige godt fungere som vejledere men tutorlægen er overordnet ansvarlig.

Det er ligeledes tutorlægen der er ansvarlig for at planlægge og afholde introduktions-, justerings- og slutevalueringssamtalen, samt håndtere potentielt problematiske uddannelsesforløb i praksis.

Der gives flere former for vejledning/undervisning i praksis.

Ad hoc vejledning:

Vejledning hvor uddannelseslæge kan få besvaret spørgsmål i patientsituationer. Dette er altså vejledning hvor der er brug hjælp nu og her til at komme videre med en patient. Det forventes at uddannelsespraksis og KBU-lægen selv aftaler regler og retningslinjer for ad hoc supervisionen

Planlagt supervision:

Det anbefales at der dagligt skemasættes ca. 30 minutter til vejledning uden patienter. Her har uddannelseslægen mulighed for at stille spørgsmål til tutorlæge/vejleder og journalnotater kan gennemgås og anvendes i læring. Dette tidsrum kan også i nogle tilfælde anvendes til brug af kompetencevurderingsmetoderne.

Undervisning:

Det forventes at praksis underviser uddannelseslægen i forbindelse med dennes ophold i praksis. Det være sig i aktuelle eller for uddannelseslægen andre relevante emner. Ligeledes forventes det at uddannelseslægen selv læser op og orienterer sig i relevante emner.

Temadage:

Der vil under din 6 måneders ansættelse som praksisreservelæge blive afholdt ca. 4 temadage inklusiv et introduktionskursus. Uddannelseskoordinatorerne står for planlægning og afholdelse af disse.

Temadagene er obligatoriske og skal betragtes som arbejdsdage. Du skal melde dit lovlige fravær i praksis den dag. Disse temadage er primært tænkt som netværksskabende, hvor du møder dine kollegaer. Endvidere planlægger uddannelseskoordinatorerne praksisrelevante oplæg.

2.1.3 Uddannelsesvejledning

Det er tutorlægen, dennes kolleger og ansatte der er ansvarlige for at opstille rammer der muliggør opnåelse af de beskrevne kompetencer. Dette vil i praksis sige at uddannelseslægen skal se et bredt udvalg af almen medicinske patienter. Sværhedsgraden og den tid der afsættes til at se patienter skal tilpasses uddannelseslægens niveau således at der tilbydes et trygt læringsmiljø. Dette for at sikre læringsprogression.

Det er tutorlægen der er ansvarlig for planlægning og afholdelse af samtaler. Det kan indbyrdes aftales hvem der fører referat. Normalt afholdes introduktionssamtalen indenfor de første 2 uger, og her udarbejdes den individuelle uddannelsesplan i fællesskab mellem uddannelseslæge og tutorlæge.

Hjælpeskemaer til brug ved introduktions-, justerings-, og slutevalueringssamtalerne findes her:

<https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/information-til-praksis/midtjylland/uddannelse/laegelig-videreuddannelse/praktiske-forhold/vejledningssamtaler/>

2.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse

I praksis vil uddannelseslægen indgå i det almindelige daglige arbejde. Læringssituationerne vil opbygges omkring patientkontakt. Uddannelseslægens patientkontakter vil bestå af konsultationer, telefonkonsultationer, e-mail konsultationer og sygebesøg. Desuden vil det være anbefalet og muligt at deltage i enkelte lægevagter. Dagen vil være præget af varierende arbejdsopgaver.

2.2 Uddannelsesplanlægning

Læring i praksis foregår primært ved mesterlære, dels ved superviseret arbejde med egne konsultationer tilpasset efter uddannelseslægens kompetencer, og dels ved at se patienter sammen med vejleder/tutorlæge, f.eks. forbindelse med oplæring i procedurer. Det er vigtigt, at uddannelseslægen

opsøger læringsmuligheder og anvender mulighederne for feedback og supervision. Det forventes desuden, at uddannelseslægen læser op på relevante faglige emner ved behov.

2.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Som anført er alle tutorlæger i praksis uddannet i kompetencevurdering. I praksis anvendes lidt andre kompetencevurderingsmetoder end i andre specialer, men de dækker over det samme. Metoderne anvendes undervejs i forløbet og danner udgangspunkt for feedback til uddannelseslægen.

KV1 – Struktureret vejledersamtale svarer til Case-baseret Diskussion

KV2 – Struktureret observation af en konsultation (Fluen på væggen) svarer til Struktureret klinisk observation (Her anvendes et særligt skema til konsultation i praksis)

KV3 – 360 graders evaluering

KV4 – Struktureret observation af en procedure svarer til Struktureret klinisk observation (Her anvendes et særligt skema til procedurer i praksis)

KV5 – Refleksions-skema og gennemgang

Grunden til at almen medicin har både KV2 og KV4 er at der er lidt forskel på den måde en konsultation og en procedure observeres struktureret.

Under opholdet i almen praksis skal kompetence 3, 6, 7, 8, 11, 13, 15 og 16 godkendes

Kompetence 3 - Gennemføre en konsultation selvstændigt

Forventes gennemført og kompetencevurderet indenfor de første 3 måneder i praksis. Her planlægges det at Tutorlægen udfører en struktureret observation af konsultationen (Enten ved tilstedeværelse i konsultationsrummet eller ved videooptagelse) – efterfølgende gennemgås konsultationen med uddannelseslægen.

Kompetence 6 – Sikre sammenhæng i patientforløb

Forventes gennemført i løbet af de første 3 måneder i praksis. Uddannelseslægen og tutorlægen gennemgår sammen journalnotater/henvisninger. Med henblik på indlæggelse og modtagelse af patienter efter indlæggelse. Ud fra disse og med baggrund i KV1 godkendes kompetencen

Kompetence 7 – udføre praksis' relevante praktiske procedurer

Forventes kompetencevurderet løbende – afsluttes i sidste måned i praksis. Vurderes ved struktureret observation af en procedure.

Kompetence 11 - Erkende og agere relevant i forhold til behandlingskomplikationer

Forventes kompetencevurderet i sidste halvdel af ansættelsen i praksis. Uddannelseslægen og tutorlægen gennemgår sammen journalnotater. Med henblik på behandlingskomplikationer og /eller bivirkninger til behandlingen. Ud fra disse og med baggrund i KV1 godkendes kompetencen

Kompetence 13 - Kommunikere og samarbejde med kolleger og andre samarbejdspartnere

Forventes gennemført og kompetencevurderet i sidste halvdel af ansættelsen i praksis. Her planlægges det at tutorlægen udfører en struktureret observation af konsultationen (Enten ved tilstedeværelse i konsultationsrummet eller ved videooptagelse) – efterfølgende gennemgås konsultationen med uddannelseslægen med specielt fokus på kommunikation.

Kompetence 15 - Reflektere i og over egen og andres praksis

Her udarbejder uddannelseslægen et refleksions-mindmap, noter eller tilsvarende skriftlig forberedelse. Med

udgangspunkt i dette indgår tutorlægen dialog med uddannelseslægen om bl.a. lægeroller, spillerum i arbejdslivet, opgaver, læring, udvikling og ansvar

Kompetence 16 - Planlægge personlig udvikling

Gennem de 3 obligatoriske vejledersamtaler udarbejder uddannelseslægen i samarbejde med tutorlægen en uddannelsesplan – dels for tiden i praksis, med henblik på læring. Men også med fremtidsperspektiv så uddannelseslægen bliver mere klar på karrierevalg og muligheder

2.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Der er variation i hvordan de enkelte lægepraksis strukturerer dagligdagen. Med hensyn til konferencer og undervisning. Der henvises derfor til pågældende praksis' praksisbeskrivelse for oversigt og uddybning af dette.

Region Midtjylland

<http://www.videreuddannelsen-nord.dk/hoveduddannelse/specialer/almen-medicin/uddannelsesprogrammer/praksisbeskrivelser---region-midtjylland/>

Region Nordjylland

<http://www.videreuddannelsen-nord.dk/hoveduddannelse/specialer/almen-medicin/uddannelsesprogrammer/praksisbeskrivelser---region-nordjylland/>

2.4.1 Undervisning

Se punkt 2.4

2.4.2 Kursusdeltagelse

I løbet af den kliniske basisuddannelse skal du deltage i tre obligatoriske kurser. Oversigten nedenfor beskriver kursustitel, hvor kurserne er placeret i uddannelsen og hvor længe kurserne varer.

Uddannelseslæger bliver automatisk tilmeldt kurset via kursusudbyderne.

Kursustitel	Placering	Varighed	Tilmelding
Akutkursus i kommunikation, behandling og transport	1. halvår	2 x 2 dage (eksternat)	Automatisk
Læringskursus	1. halvår	2 dage (eksternat)	Automatisk
Kommunikationskursus	2. halvår	2 + 1 dag (eksternat)	Automatisk

Du kan læse mere om de obligatoriske kurser under den kliniske basisuddannelse her:

<http://www.videreuddannelsen-nord.dk/klinisk-basisuddannelse/obligatoriske-kurser-kbu/>

Udover ovenstående er der under praksisansættelsen 4 temadage som også er obligatoriske. Du får nærmere besked om dette i forbindelse med din start i praksis.

Man har fri fra praksis til de ovenstående kurser, men det påhviler uddannelseslægen at give praksis besked om kursernes placering tidligst muligt. Tildeling af kursusplads på de obligatoriske kurser sker automatisk fra kursusudbyder.

Der er mulighed for i mindre omfang at deltage i øvrige kurser. Deltagelse i øvrige relevante kurser og konferencer/kongresser under praksistiden vurderes af tutorlægen i praksis.

Det er fast procedure i forbindelse med deltagelse i kurser at uddannelseslægen sammen med hovedvejleder udarbejder mål for deltagelse i kurset og at uddannelseslægen efter kursusdeltagelse orienterer øvrige læger og personale i praksis.

2.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / returdage

Der kan nogle steder arrangeres 1 dages ophold hos speciallæger i de små specialer: Øre-næse-hals, Øjenlæger, Hudlæger med videre. Det aftales med tutorlæge hvorvidt der kan gives fri til dette, desuden påhviler det uddannelseslægen selv at arrangere opholdet

2.6 Forskning og udvikling

Skulle der være interesse for at indgå i forskningsprojekter i forbindelse med praksistiden. Kan man høre hos tutorlægen om denne har kendskab til projekter man kan deltage i. Skulle dette ikke være tilfældet kan PKL i området kontaktes. Denne kan formidle kontakt til forskningsmiljøet i almen medicin.

2.7 Anbefalet litteratur

Litteratur og hvilke medicinske databaser praksis anvender til at holde sig opdateret, oplyses ved start i praksis.

3. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Uddannelseslægers evalueringer af afdelingen ses på uddannelseslaege.dk – ligesom seneste inspektorrapport kan findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside (Link).

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse (DRRLV) skal sikre høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse (Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse¹). Derfor følger DRRLV løbende uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne, ligesom inspektorrapporter altid dagsordensættes på møder i DRRLV.

Kvaliteten i den lægelige videreuddannelse følges endvidere af de postgraduate kliniske lektorer og på de enkelte hospitaler, samt på den enkelte afdeling.

Alle uddannelseslæger skal ved afslutning af hvert delforløb evaluere sit ophold, både hvad angår uddannelsesprogram, herunder uddannelsesplan samt uddannelsesstedets uddannelsesmiljø og dets læringsrammer. Evalueringen foregår via uddannelseslaege.dk.

Uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne offentliggøres på www.evaluer.dk. Den enkelte læges evaluering er anonym og dermed ikke offentligt tilgængelig. Derimod offentliggøres et gennemsnit for alle evalueringer på den uddannelsesgivende afdeling. Uddannelsesansvarlige overlæger har adgang til at se enkeltevalueringer og prosatekst om uddannelsesstedet. For afdelingen er denne prosatekst oftest den mest givende og udviklende del af evalueringerne, mens pointevalueringerne mere tjener til sammenligning på tværs af afdelinger, specialer og hospitaler. Afdelingerne vil løbende anvende disse evalueringer i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

3.1 Inspektorrapporter

Sundhedsstyrelsen² er ansvarlig for inspektorordningen og udsender inspektorer til alle uddannelsesgivende afdelinger med jævne mellemrum, samt udsender rapporter fra inspektorenes besøg. Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse (kap. 2, § 7), at DRRLV løbende skal vurdere den enkelte afdelings egnethed som uddannelsessted på baggrund af inspektorrapporterne. Ordningen er et væsentligt element i kvalitetsopfølgningen af den lægelige videreuddannelse på de enkelte hospitaler og afdelinger. Inspektorrapporterne fremlægges løbende på møder i DRRLV, som via den Postgraduate Kliniske Lektor (PKL) i de enkelte specialer følger op på inspektorrapporternes konklusioner og anbefalinger i samarbejde med hospitalsledelsen / Klinikindehaveren, ledelsen på afdelingen og UAO, samt for hospitalerne de uddannelseskoordinerende overlæger.

Link til seneste inspektorrapport fra ATC <https://www.sst.dk/da/inspektorrapporter>

¹ www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11069

² <https://www.sst.dk/da/Viden/Sundhedsvaesen/Uddannelse/Uddannelse-af-speciallaeger/Inspektorordning>

4. Nyttige kontakter

Der henvises til hjemmesiden:

<http://www.aalborguh.rn.dk/Afsnit-og-ambulatorier/Akut-og-Traumecenter/Afsnit/Aalborg-Traumecenter>

Postgraduat klinisk lektor: Oversigt findes på [hjemmesiden](#) for Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet

Specialeselskabets hjemmeside

Dansk Selskab for Akutmedicin: <http://www.akutmedicin.org/>

Sundhedsstyrelsen

www.sst.dk - Den lægelige videreuddannelse

Regionale sekretariater for lægelig videreuddannelse

Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk

Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk

Videreuddannelsesregion Øst: www.laeggeuddannelsen.dk

Andre

Lægeforeningens karriererådgivning Karrierecoaching

Karriereværket

http://www.laeger.dk/portal/pls/portal/!PORTAL.wwpob_page.show?_docname=10641209.PDF

Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse

Navn og forkortelse	Ansvar	Opgaver
Lægefaglig direktør	Har det overordnede ansvarlig for den lægelige videreuddannelse på hospitalet	
UKO - Uddannelseskoordinerende overlæge	Har ansvar for den lægelige videreuddannelse på hospitalet	På alle hospitaler i Videreuddannelsesregion Nord er det i praksis den/de uddannelseskoordinerende overlæger, som varetager udvikling og drift af den lægelige videreuddannelse i samarbejde med den lægefaglige direktør, center- og afdelingsledelserne og de uddannelsesansvarlige overlæger (UAO) og uddannelseskoordinerende yngre læger (UKYL).

Center- /afdelingsledelse	Er ansvarlig for den lægelige videreuddannelse i afdelingen	Afdelingsledelserne sikrer i samarbejde med UAO rammerne for den lægelige videreuddannelse på afdelingen.
UAO – uddannelsesansvarlig overlæge	Er leder af den lægelige videreuddannelse i afdelingen	UAO sikrer i samarbejde med afdelingsledelsen og afdelingens UKYL rammerne for gennemførelse og evaluering af de uddannelsesforløb, som afdelingen tilbyder. UAO skitserer en overordnet plan for hvilke arbejdsfunktioner uddannelseslægen skal varetage for at opnå de kompetencer, som er planlagt opnået i uddannelsesforløbet på den pågældende afdeling og hvordan uddannelseslægen skal rotere mellem afdelingens afsnit eller teams. Denne plan er en del af uddannelsesprogrammet. I dagligdagen er det ofte skemalægger, der lægger arbejdsplanen. UAO skal sikre, at der tilbydes den fornødne oplæring og supervision samt kompetencevurdering i afdelingen. UAO udpeger de speciallæger og uddannelseslæger, som skal fungere som hovedvejledere. Som overordnet ansvarlig for den lægelige videreuddannelse i afdelingen skal UAO holdes orienteret om alle uddannelsesforløb, ligesom UAO skal godkende alle individuelle uddannelsesplaner. UAO beslutter, hvem der kan kompetencevurdere hvilke kompetencer (uddelegerer). UAO har ansvar for at alle aftaler dokumenteres skriftligt, herunder at der udarbejdes referater fra samtalerne.
AMU – almenmedicinsk uddannelseskoordinator	Vedligeholder oversigten over de uddannelsesgivende almene praksis i videreuddannelsesregionen, og fordeler de uddannelsessøgende læger heri.	Deltager i ansættelsesudvalget og er bindeled til de uddannelsesgivende almene praksis'er, indenfor et geografisk område. Rådgiver de uddannelsessøgende læger indenfor eget område. Der er 8 AMU'er i Region Midtjylland og 4 i Region Nordjylland
Tutor	I praksis er tutorlægen ansvarlig for den lægelige videreuddannelse. Dette gælder for både almen	Tutorlægen sikrer rammerne for gennemførelse og evaluering af de uddannelsesforløb, som afdelingen tilbyder. Tutorlægen fungerer som

	praksis og speciallægepraksis.	uddannelsesansvarlig overlæge og hovedvejleder for uddannelseslægen. Tutorlægen planlægger i samarbejde med uddannelseslægen, hvilke arbejdsfunktioner uddannelseslægen skal varetage for at opnå de kompetencer, der er beskrevet i uddannelsesprogrammet for den aktuelle ansættelse. Tutorlægen er ansvarlig for, at den fornødne oplæring, supervision og kompetencevurdering foregår. Tutorlægen har ansvar for at alle aftaler dokumenteres skriftligt, herunder at der udarbejdes referater fra samtalerne Klinikindehaveren har ansvar for at alle aftaler dokumenteres skriftligt, herunder at der udarbejdes referater fra samtalerne.
Hovedvejleder	Har ansvar for at den enkelte uddannelseslæge får den tilstrækkelige og nødvendige vejledning i uddannelsesforløbet	Hovedvejleder er ansvarlig for den enkelte uddannelseslæges forløb – herunder afholde vejledersamtaler og sikre, at der udarbejdes individuelle uddannelsesplaner i samarbejde med uddannelseslægen. Hovedvejleder skal sikre at uddannelseslægen får karrierevejledning. Den individuelle uddannelsesplan beskriver hvad den enkelte uddannelseslæge skal fokusere på i den periode planen er lavet for.
Klinisk vejleder	Alle læger i afdelingen	Alle læger kan fungere som kliniske vejledere i den daglige oplæring og supervision. Kliniske vejledere, der er et uddannelsesstrin højere end uddannelseslægen kan efter delegation fra UAO vurdere gennemføre kompetencevurdering.
UKYL – uddannelseskoordinerende yngre læge		UKYL'en samarbejder tæt med den uddannelsesansvarlige overlæge om at sikre og udvikle uddannelsen på afdelingen.
PKL – postgraduat klinisk lektor	Fagligt ansvar for at uddannelsen lever op til målbeskrivelsens krav indenfor videreuddannelsesregionen	Der er ansat postgraduate kliniske lektorer (PKL) i alle specialer, for Klinisk Basisuddannelse og uddannelsen i akutafdelinger, samt enkelte tværgående PKL'er. PKL'ernes opgaver er at sikre kvaliteten af uddannelsen i pågældende speciale/ område, samt at sikre den pædagogiske udvikling i videreuddannelsen.

		PKL har således formidlende og rådgivende funktion. Det er samtidig PKL'erne, der sammen med de uddannelsesansvarlige overlæger i videreuddannelsesregionen sammensætter uddannelsesforløb og PKL er ansvarlig for at der findes opdaterede uddannelsesprogrammer. PKL rådgiver i sager, hvor der søges merit. Endelig vil PKL i et vist omfang blive inddraget i uhensigtsmæssige uddannelsesforløb, ligesom PKL inddrages når kvaliteten af videreuddannelsen i en afdeling ikke lever op til kravene (f.eks. efter et inspektorsbesøg – se afsnittet "Evaluering af den lægelige videreuddannelse").
DYNAMU		Deltager i ansættelsesudvalget i specialet og hjælper AMU og PKL med at afholde kurser og rådgive de uddannelsessøgende læger

Generelt om uddannelsesvejledning/samtaler

Alle uddannelsessøgende læger tildeles en hovedvejleder / tutorlæge. Uddannelseslægen og hovedvejleder / tutorlægen er ansvarlige for at gennemføre introduktionssamtale, en eller flere justeringssamtaler samt en afsluttende samtale. Samtalerne indeholder, udover planlægning af kompetenceudvikling, også karrierevejledning. I forbindelse med disse vejledersamtaler udarbejder uddannelseslægen en skriftlig individuel uddannelsesplan, som skal godkendes af hovedvejleder / tutorlægen/ UAO, samt uddannelseslægen. Da uddannelsesprogrammet beskriver idealforløbet for uddannelsen, er formålet med den individuelle uddannelsesplan at beskrive afvigelser fra standardforløbet.

Det er uddannelseslægens ansvar sammen med hovedvejleder / tutorlæge at planlægge, gennemføre og dokumentere disse samtaler. Til brug ved samtalerne er udviklet en app "Vejledning", hvor der er samlet centrale dokumenter og vejledninger til brug under din uddannelse.

Generelt om godkendelse af kompetencer

Godkendelse af kompetencer og kurser samt tidsmæssig attestations, foregår elektronisk i uddannelseslaege.dk. Logbogen findes også som app, hvorfra uddannelseslægen kan klarmelde kompetencer og skrive noter mm.

Hvis uddannelsesforløbet ikke lever op til uddannelsesprogrammet

Såfremt en uddannelseslæge ikke finder at uddannelsen lever op til det uddannelsesprogram, som er udarbejdet for det pågældende uddannelsesforløb, er det i første omgang hovedvejlederen, som skal kontaktes. Løses problemet ikke ad denne vej kontaktes UAO og afdelingsledelsen. Kan man ikke få sin sag behandlet indenfor afdelingens rammer kan uddannelseslægen – efter at have orienteret afdelingsledelsen - henvende sig til hospitalets uddannelseskoordinerende overlæge eller specialets / områdets PKL.

Under ansættelse i praksis drøftes problemet i første omgang med tutorlægen, hvorefter det kan drøftes med specialets PKL, hvis der ikke kan findes en løsning i den pågældende praksis.

Det vil ligeledes være naturligt at rette henvendelse til Videreuddannelsessekretariatet, såfremt man har problemer i forhold til uddannelsen på afdelingen / i praksis.